

Titel: Periode og sætningsanalyse, [Helsingfors] 071-0090

Citation: "Periode og sætningsanalyse, [Helsingfors] 071-0090", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 2. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds:
https://tekster.kb.dk/text/lh-texts-kapsel_071-shoot-wacc-1992_0005_071_Helsingfors_0090_p2_bP1_TB00001.pdf (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

periode- og sætningsanalyse 2 til at sige så meget. For hvorfra véd vi at genitiv er forskellig fra de andre kasus? Ved den af Louis Hjelmslev lancerede kommutationsprøve registrerer vi hvor mange størrelser, udtryks- eller indholdsstørrelser - men hær interesserer vi os nu kun for indholdsstørrelserne - der findes i et givet sprog; og det sker ud fra regelen om at der er tale om forskellige størrelser når der til en udtryksforskkel sparer indholdsforskkel og omvendt. Jeg kan tale om f.ex. å og æ som to udtryksstørrelser; Iser fordi kæderne hår og hær har forskelligt indhold, og jeg kan tale om en pluralis som forskellig fra singularis fordi der til indholdsfor- skellen singularis/pluralis svarer en udtryksforskkel f.ex. i dreng/dreng-e ♦ her hvorfra véd vi at der til en indholds- forskel svarer en udtryksforskkel? Og hvorfra véd vi at der til en sådan udtryksforskkel svarer en indholdsforskkel? Hvor- fra véd vi at indholdet i dreng er et andet end indholdet i dreng-e? Mon ikke svaret er det, at dreng kan forbindes med én i én dren,, og Sxe kan ikke forbindes med to,tre osv., og dreng-e kan forbindes netop med to, tre osv, men ikke med én, idet vi kan sige to dreng-e, tre dreng-e osv. Ganske vist kan man sige en-e dreng-e, men det er jo strax en anden historie! Lad vi gøre nar vi foretager kommutations- prøven er saledes at vi stiller grupper af kæder op over for andre grupper af kæder og konstaterer at de størrelser der indgår i de forskellige grupper af kæder er forskellige. Den almindelige formel for kommutationsprøven er blot en forkortet form af dette ræsonnement. Og omvendt siger vi, at der, trods udtryksforskkel, alligevel foreligger samme indholdsstørrelse fordi de pågældende størrelser foreligger i ensartede kæder, og på denne måde er det vi registrerer -I i domini og -is i consul-is som indeholdende genitiv singularis, fordi denne størrelse finder sin plads i de samme kæder, når der lige ses bort fra brugen henholds- vis af av domin- og consul-; forskellen mellem -I og -is forudsætter blot forskellen dmin-/consu.l-.